

הצעת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז–2017

הצעת חוק זו נדונה בכנסת בקריאה הראשונה ביום י"ז בשבט התשע"ז
(13 בפברואר 2017), והועברה לוועדת הפנים והגנת הסביבה.

הצעת החוק מוגשת – בצירוף הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה
השלישית ביום ב' באב התשע"ז (25 ביולי 2017).

להצעת החוק הוגשו בקשות רשות דיבור.

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

מספר פנימי: 2013172-3889
נספח מס' מ-1111/א'

חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז–2017

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה –

"אלכוהול" – כוהל אתילי הידוע גם בשמות אתנול ואתיל אלכוהול, לרבות משקאות משכרים כהגדרתם בפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה)¹;

"הוועדה" – הוועדה המייעצת שמונתה לפי סעיף 6;

"חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985²;

"חוק שירות המדינה (מינויים)" – חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט–1959³;

"משרד ממשלתי" – כל משרד ממשרדי הממשלה או יחידת סמך של משרד כאמור;

"סמים" – סם מסוכן כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג–1973⁴, וכן "חומר מסוכן" כהגדרתו בחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסוכנים, התשע"ג–2013⁵;

"הרשות", "הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול" – הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול שהוקמה בחוק זה;

"שימוש בסמים או באלכוהול" – לרבות כל עשייה הקשורה בסמים, שלא לצורך מטרות רפואיות או שלא לפי הרשאה כדין וכל שימוש לרעה באלכוהול או שימוש שנוגד את הוראות הדין;

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 4, עמ' 74.

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

³ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

⁵ ס"ח התשע"ג, עמ' 221.

"השר" – השר לביטחון הפנים.

פרק ב': הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול

2. הקמת הרשות. מוקמת בזה במשרד לביטחון הפנים הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול.
3. תפקידי הרשות. הרשות תפעל למניעה של אלימות, עבריינות והתנהגות אנטי-חברתית, וכן למאבק בשימוש בסמים או באלכוהול (בחוק זה – תחומי פעילותה) ורשאית היא, לשם כך, בין השאר –
- (1) להמליץ לשר על מדיניות כוללת בתחומי פעילותה;
 - (2) לפתח וליישם תכניות מקצועיות בתחומי המניעה והאכיפה;
 - (3) לקדם שיתופי פעולה בין משרדים ממשלתיים, רשויות מקומיות, משטרת ישראל וגופים נוספים הפועלים למניעה, לטיפול, לשיקום ולאכיפה בתחומי פעילותה;
 - (4) לסייע למשרדים ממשלתיים, משטרת ישראל וגופים נוספים הפועלים למניעה, לטיפול, לשיקום ולאכיפה בתחומי פעילותה, בהקמה ובפיתוח שירותים, מסגרות מתאימות ותכניות פעולה בתחומים אלה;
 - (5) להמליץ לשר על קידום תיקוני חקיקה בתחומי פעילותה;
 - (6) לפתח כלים טכנולוגיים בתחומי פעילותה;
 - (7) לפעול להעמקת ההסברה והמודעות הציבורית בתחומי פעילותה;
 - (8) לרכז מידע, ביצוע מחקרים, פעולות הערכה ופיתוח ידע, בתחומי פעילותה, בכפוף להוראות כל דין;
 - (9) לקדם ולקיים קשרים עם גופים בין-לאומיים הפועלים בתחומי פעילותה;
 - (10) לעודד התנדבות בתחומי המניעה והאכיפה וכן להדריך ולהנחות את המתנדבים ולפקח על פעילותם;
 - (11) להכשיר ולהסמיך כוח אדם מקצועי בתחומי המניעה והאכיפה.

- מינוי מנהל הרשות 4. הממשלה, לפי הצעת השר, תמנה מנהל לרשות בהתאם להוראות חוק שירות ותפקידיו המדינה (מינויים), שיהיה אחראי על ניהול הרשות ועל ביצוע תפקידיה לפי חוק זה.
- תקציב 5. תקציב הרשות ייקבע בחוק התקציב השנתי, במסגרת תקציב המשרד לביטחון הפנים; לעניין זה, "חוק תקציב שנתי" – כהגדרתו בחוק יסודות התקציב.

פרק ג': ועדה מייעצת לעניין מאבק בסמים ובאלכוהול

- ועדה מייעצת 6. (א) השר ימנה ועדה מייעצת לעניין מאבק בסמים ובאלכוהול שתייעץ לרשות בהתוויית המדיניות בנושא וכן, לבקשת הרשות, בכל עניין אחר הנוגע לתפקידי הרשות.

(ב) חברי הוועדה יהיו:

(1) מנהל הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, והוא יהיה יושב ראש הוועדה;

(2) נציג השר, מבין עובדי משרדו, והוא יהיה ממלא מקום היושב ראש;

(3) נציג שר הבריאות, מבין עובדי משרדו;

(4) נציג שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, מבין עובדי משרדו;

(5) נציג שר החינוך, מבין עובדי משרדו;

(6) נציג שר הפנים, מבין עובדי משרדו;

(7) נציג שר החוץ, מבין עובדי משרדו;

(8) נציג שר המשפטים, מבין עובדי משרדו;

(9) נציג משטרת ישראל, שיהיה קצין משטרה בכיר כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971⁶;

(10) שני נציגי ציבור.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

- (ג) לא ימונה לחבר הוועדה מי שהורשע בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר ועדה או שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו.
7. תקופת כהונה תקופת כהונתו של חבר הוועדה תהיה שלוש שנים ואפשר לשוב ולמנותו לתקופות כהונה נוספות.
8. פקיעת כהונה חבר הוועדה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו, בהתקיים אחד מאלה:
- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;
- (2) לגבי חבר הוועדה שמונה לפי סעיף 6(ב)(1) עד (8) – הוא חדל להיות עובד המשרד הממשלתי או הגוף שהוא מייצג בוועדה או הושעה משירות המדינה;
- (3) לגבי קצין משטרה בכיר שמונה לפי סעיף 6(ב)(9) – הוא חדל להיות שוטר או הושעה מהשירות;
- (4) לגבי נציג הציבור שמונה לפי סעיף 6(ב)(10) – הוא התמנה להיות עובד המדינה.
9. הפסקת כהונה התקיימה נסיבה מהנסיבות כמפורט להלן, יעביר השר את חבר הוועדה מכהונתו לפני תום תקופת כהונתו ובסמוך למועד התקיימות הנסיבה, בהודעה בכתב:
- (1) נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו;
- (2) הוא הורשע בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כחבר ועדה, או הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור.
10. סדרי עבודת הוועדה (א) המניין החוקי בישיבות הוועדה הוא שליש מחבריה ובהם יושב ראש הוועדה או ממלא מקומו.
- (ב) החלטות הוועדה יתקבלו ברוב קולות של חברי הוועדה המשתתפים בהצבעה; היו הקולות שקולים, יכריע יושב ראש הוועדה, ובהיעדרו – ממלא מקומו.
- (ג) הוועדה תתכנס לפחות אחת לארבעה חודשים.
- (ד) הוועדה תקבע את דרכי עבודתה וסדרי דיוניה ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

11. תוקף פעולות קיום הוועדה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מחמת שהתפנה מקומו של חבר מחבריה ובלבד שרוב חברי הוועדה מכהנים בה כדין.
12. גמול והחזר הוצאות גמול והחזר הוצאות חבר הוועדה שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב או עובד גוף נתמך, יהיה זכאי לקבל מהמשרד לביטחון הפנים גמול בעבור השתתפותו בישיבות הוועדה, בהתאם להוראות שקבע החשב הכללי במשרד האוצר לעניין חברי ועדות ציבוריות; בסעיף זה, "עובד המדינה", "עובד גוף מתוקצב" ו"עובד גוף נתמך" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב.
13. ניהוד עניינים (א) לא ימונה ולא יכהן כחבר הוועדה מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניהוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו.
- (ב) חבר הוועדה לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא העלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניהוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו.
- (ג) נודע לחבר הוועדה שהוא עלול להימצא במצב של ניהוד עניינים כאמור בסעיף קטן (ב), יודיע על כך ליושב ראש הוועדה, ימסור לו את המידע הנוגע לעניין, ולא יטפל בנושא כאמור באותו סעיף קטן; נודע ליושב ראש הוועדה שהוא עלול להימצא במצב כאמור, ימסור את המידע לשר ולא יטפל בנושא.
- (ד) בסעיף זה –
- "בעל עניין" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁷;
- "טיפול" – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;
- "עניין אישי", של חבר הוועדה – לרבות עניין אישי של קרובו, עניין של תאגיד שהוא או קרובו הם בעלי עניין בו, או עניין של גוף שהוא או קרובו הם מנהלים או עובדים אחראים בו;
- "קרוב", של חבר הוועדה – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חותן, חותנת, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות חורגים או כל אדם הסמוך על שולחנו.

פרק ד': הוראות שונות

⁷ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

14. סמכות הרשות לדרוש מידע (א) בלי לגרוע מכל סמכות הנתונה לרשות, הרשות רשאית, לשם מילוי תפקידיה, לדרוש ממשד ממשלתי או מגוף אחר העוסק בעניין הנוגע לתחומי פעילותה, בין בשכר ובין בהתנדבות, למסור כל ידיעה, מסמך, דין וחשבון או פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁸, הנוגעים לתפקידיה לפי הוראות חוק זה, למעט נתונים שהם מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981⁹, ידיעה על ענייני הפרטיים של אדם אף שאינם בגדר מידע כאמור, חומר מודיעין כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹⁰, או מידע שמסירתו אסורה לפי כל דין.
- (ב) מי שנדרש למסור מידע כאמור בסעיף קטן (א), ימסור את המידע בתוך התקופה שנקבעה בדרישה ובאופן הקבוע בה.
15. שמירת סמכויות אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכות שניתנה על פי כל דין.
16. ביצוע ותקנות השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

פרק ה': תיקונים עקיפים

17. תיקון פקודת העיריות בפקודת העיריות¹¹ –
- (1) בסעיף 149א(ב), במקום פסקה (6) יבוא:
- "(6) נציג הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול שימנה מנהל הרשות";
- (2) בסעיף 249(32), במקום "ועם הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול" יבוא "ועם הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול".
18. תיקון פקודת הסמים המסוכנים בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973¹², בסעיף 36ח(ב) –
- (1) ברישה, במקום "והשר הממונה על חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988" יבוא "והשר לביטחון הפנים";

⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

¹⁰ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשע"ז, עמ' 315.

¹² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526; ס"ח התשע"ב, עמ' 614.

(2) בפסקה (2), במקום "הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול לפי חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988" יבוא "הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול לפי חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז-2017".¹³

19. ביטול חוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988¹⁴ – בטל.
20. תיקון חוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים בחוק הפיקוח על מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, התשנ"ג-1993¹⁵ –

(1) בסעיף 2, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) הבקשה תוגש לוועדה שיקימו השרים ושחבריה יהיו עובד משרד הבריאות ועובד משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, שימנה כל אחד מהשרים מבין עובדי משרדו (להלן – הוועדה)".

(2) אחרי סעיף 2 יבוא:

"סיווג במקרה של 2א. נחלקו הדעות בין חברי הוועדה באשר לסיווג של חילוקי דעות המוסד לפי סעיף 2(ג)1 – יראו את המוסד כמוסד בוועדה משולב."

21. תיקון חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים בתופעת השימוש בחומרים מסכנים בחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013¹⁶, בסעיף 5(ב), במקום "יושב ראש הרשות הלאומית למלחמה בסמים ולשימוש לרעה באלכוהול" יבוא "מנהל הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול".

פרק ו': תחילה והוראות מעבר

22. הגדרות – פרק ו' – בפרק זה –

¹³ ס"ח התשע"ז, עמ'
¹⁴ ס"ח התשמ"ח, עמ' 90; התשע"ב, עמ' 613.
¹⁵ ס"ח התשנ"ג, עמ' 126; התשע"ב, עמ' 614.
¹⁶ ס"ח התשע"ג, עמ' 221; התשע"ו, עמ' 1174.

"יום התחילה" – יום תחילתו של חוק זה לפי הוראות סעיף 23 ;
"הממונה על הנכסים" – עובד משרד האוצר ששר האוצר הסמיך לעניין נכסי
הרשות הלאומית ;
"נכס" – מקרקעין, מיטלטלין, זכויות וטובות הנאה, התקשרויות או חובות
והתחייבויות, מכל סוג שהוא ;
"הרשות הלאומית" – הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה
באלכוהול שהוקמה בחוק הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש
לרעה באלכוהול, התשמ"ח-1988, כנוסחו ערב ביטולו בסעיף 19 לחוק
זה ;

"תקופת מעבר" – התקופה שבין יום פרסומו של חוק זה לבין יום התחילה.

- תחילה 23. תחילתו של חוק זה, למעט סעיפים 4, 24 ו-30, שישה חודשים מיום פרסומו.
- הגבלות על הרשות הלאומית בתקופת המעבר 24. (א) בתקופת המעבר, הרשות הלאומית לא תתקשר בהתקשרות, לרבות התקשרות למימוש זכות ברירה, שתקופתה, ביצועה והזכויות והחובים שלפיה, הם לאחר יום התחילה, אלא באישור מראש ובכתב מהמנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים והממונה על הנכסים ; התקשרות שלא אושרה כאמור – בטלה.
- (ב) בתקופת המעבר הרשות הלאומית לא תקבל עובדים חדשים אלא מטעמים מיוחדים ובאישור מראש ובכתב מהמנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים ; הוראות סעיף קטן זה יחולו גם על קבלת עובדים והעסקתם באמצעות קבלן כוח אדם, כהגדרתו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996¹⁷.
- הפסקת פעילותה של הרשות הלאומית 25. ביום התחילה תחדל הרשות הלאומית להיות אישיות משפטית ותסתיים העסקתם של עובדי הרשות הלאומית.
- קבלת עובדים מהרשות הלאומית לעבודה ברשות 26. עובדי הרשות הלאומית ערב יום התחילה, יתמנו לעובדי המדינה בפטור ממכרז, שיינתן בהתאם לחוק שירות המדינה (מינויים), ובתנאים שתקבע ועדת שירות המדינה כמשמעותה בחוק האמור ; החלטה על מינוי עובדים לפי סעיף זה תינתן עד יום התחילה.

¹⁷ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

27. הקניית נכסי הרשות הלאומית למדינה
על אף האמור בכל דין ובכל חוזה, כל הנכסים שהיו של הרשות הלאומית ערב יום התחילה, יהיו החל ביום התחילה לקניין המדינה וממועד זה היא תהיה רשאית לתפוס חזקה בהם בכפוף לזכותו של אדם אחר להחזיק בהם.
28. פטור מתשלומי חובה
העברת נכסים לפי פרק זה למדינה לרבות רישום, תהיה פטורה מתשלום כל מס, אגרה, היטל או תשלום חובה אחר שיש לשלמו לפי דין או הסכם, אולם אין באמור כדי לפטור אדם מכל חבות של מס, אגרה, היטל או תשלום חובה שחלה על הבעלים או על המחזיק בנכס ערב העברתו לקניין המדינה.
29. הליכים משפטיים
כל הליך משפטי של הרשות הלאומית או נגדה שהיה תלוי ועומד ערב יום התחילה, וכל עילה להליך משפטי כאמור שהיתה קיימת באותו מועד, יוסיפו לעמוד בתוקפם ויראו אותם כאילו הם של המדינה או נגדה, לפי העניין, ביום התחילה.
30. חובת מסירת מידע וסמכות הממונה על הנכסים לדרוש מידע
(א) הרשות הלאומית תמסור לממונה על הנכסים, בתוך 30 ימים מיום פרסומו של חוק זה, רשימה מפורטת של נכסיה.
- (ב) הממונה על הנכסים יהיה רשאי לדרוש מהרשות הלאומית כל מידע או מסמך הדרושים לשם קיום הוראות פרק זה, לרבות בעניין עובדים, נכסים, והליכים משפטיים.
- (ג) דרש הממונה על הנכסים מידע או מסמכים כאמור בסעיף קטן (ב), תעביר לו אותם הרשות הלאומית, לפי דרישתו ובתוך זמן סביר.
31. הוראות מעבר לעניין תכניות שהופעלו ערב יום התחילה
הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול תמשיך להפעיל כל תכנית שהפעילה הרשות הלאומית ערב יום התחילה מכוח התקשרות עם רשויות מקומיות או עם גופים אחרים, בהתאם לתנאי ההתקשרות, כל עוד ההתקשרות בתוקף ועד תום תקופת ההתקשרות שנקבעה, אלא אם כן החליט מנהל הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול אחרת, באישור השר; לא יחליט המנהל על הפסקת תכנית כאמור אלא מטעמים שיירשמו ולאחר שנתן לרשות המקומית או לגוף האחר שהם צד להתקשרות הזדמנות להשמיע את טענותיהם; אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהתרופות העומדות לצדדים להתקשרות לפי כל דין.

נספח מס' מ-1111/א'

הסתייגויות ובקשות רשות דיבור

להצעת חוק הרשות למאבק באלימות, בסמים ובאלכוהול, התשע"ז–2017

הסתייגויות

לסעיפים 1 ו-2

אין הסתייגויות

לסעיף 3

חברי הכנסת תמר זנדברג, זהבה גלאון, אילן גילאון, עיסאווי פריג' ומיכל רוזין מציעים:

1. אחרי פסקה (11) יבוא:

"(12) למלא כל תפקיד שמילא אגף הטיפול והשיקום ברשות הלאומית כהגדרתה בסעיף 22 ערב יום התחילה כהגדרתו באותו סעיף באמצעות יחידה ייעודית ברשות."

לסעיפים 4 ו-5

אין הסתייגויות

לסעיף 6

חבר הכנסת עבדאללה אבו מערוף מציע:

2. בסעיף קטן (ב)(10), במקום "שני נציגי ציבור" יבוא "נציג ציבור שימנה השר ונציג ציבור שימנה שר הבריאות".

לסעיף 7

חברי הכנסת עבדאללה אבו מערוף ויעל גרמן מציעים:

3. במקום "לתקופות כהונה נוספות" יבוא "לשתי תקופות כהונה נוספות בלבד".

לסעיפים 8 עד 31

אין הסתייגויות

בקשות רשות דיבור

חברי הכנסת איימן עודה, מסעוד גנאים, ג'מאל זחאלקה, אחמד טיבי, עאידה תומא סלימאן, עבד אל חכים חאג' יחיא, חנין זועבי, דב חנין, טלב אבו עראר, יוסף ג'בארין, אוסאמה סעדי, ג'מעה אזברגה, יצחק הרצוג, ציפי לבני, שלי יחימוביץ', סתיו שפיר, איציק שמולי, עמר בר-לב, יחיאל חיליק בר, עמיר פרץ, מרב מיכאלי, איתן כבל, מנואל טרכטנברג, אראל מרגלית, מיקי רוזנטל, רויטל סויד, יואל חסון, זוהיר בהלול, איתן ברושי, מיכל בירן, נחמן שי, קסניה סבטלובה, איילת נחמיאס ורבין, יוסי יונה, איל בן ראובן, יעל כהן-פארן
